

ALTERNATIVNI OBLICI OKONČANJA KRIVIČNOG POSTUPKA U PRAVU LIBIJE

REZIME: Alternativni oblici okončanja krivičnog postupka predstavljaju pravni novum u većem broju savremenih krivičnih zakonodavstava u svetu. U tom smislu Libija se pridružila zemljama koje su ozakonile alternativni način okončanja krivičnog postupka. Njime se postižu višestruki pravni efekti na području poštovanja osnovnih krivično-procesnih načela poput: ekonomičnosti, efikasnosti, pravednosti i dr. Iako se u delu krivične teorije osporava ovakav način okončanja krivičnog postupka prevladalo je mišljenje po kome se ostvarenjem prethodno navedenih načela doprinosi pravovremenom rešenju određene krivične stvari. Preduslov za ovako okončanje krivičnog postupka je donošenje odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja od strane javnog tužioca kako bi se alternativno (putem nagodbe) rešio konkretni krivični slučaj. Polazeći od navedenog, autor rada se opredelio da odluku o nepreduzimanju krivičnog gonjenja od strane javnog tužioca obradi sa teorijskog stanovišta imputirajući u određenim segmentima sopstvena iskustva radeći kao javni tužilac u Libiji. U tom smislu, ovaj rad predstavlja sintezu teorije i prakse u svetlu postojećih rešenja u libijskom krivičnom zakonodavstvu.

Ključne reči: krivični postupak, nepreduzimanje krivičnog gonjenja, krivični zakon, sud.

Uvodna razmatranja

Stanje u libijskoj državi, u sferi zakonodavstva i njegove primene u pravosudnom sistemu, neophodno je sagledavati u kontekstu promena koje su zahvatile čitavo društvo.¹ Pod tim podrazumevamo aktuelna politička

*Magistar pravnih nauka, e-mail: malsharef12@yahoo.com

¹ „Nova libijska Vlada suočila se sa izazovom reformisanja pravosudnog sistema, između ostalog i regulisanja odredbi o nekažnjivosti. Međutim, nemogućnost države da kontroliše brojne milicijske grupe širom zemlje, dodatno pogoršava problem regulisanja nekažnjivosti za počinjene zločine u tom i tom periodu. Neki od primera zločina povodom kojih nadležni organi nisu preduzeli nikakvu istragu je masakr 65 ljudi u Sirti oktobra 2011. godine, nezakonito pritvaranje i

dešavanja, promenu vlasti i opšte stanje nestabilnosti u društvu. Zato je neophodno imati u vidu aktuelnu situaciju prilikom razmatranja zakonskih uslova i mogućnosti za primenu zakonskih rešenja u krivičnom zakonodavstvu. Jedno u nizu ovih rešenja predstavlja mogućnost alternativnog okončanja krivičnog postupka putem sklapanja nagodbe. Takođe ne treba gubiti iz vida činjenicu da navedeni (voljni) način okončanja krivičnog postupka u Libiji sadrži određene specifičnosti, umnogome različite u odnosu na sklapanje nagodbe u drugim državama, uključujući i Srbiju.

Prisustvo različitosti u zakonodavnoj sferi uočljivo je u primeni postojećih i inoviranih krivično-procesnih instituta i rešenja. To se prvenstveno odnosi na nadležnost samih organa, potrebnih uslova, propisane forme, te nastupajućih pravnih posledica. Refleks ovakvog stanja u zakonodavnoj sferi odražava se i u tužilačkoj i sudskoj praksi. Otuda možemo uočiti određene razlike u sudskim odlukama, a naročito u sklopljenim nagodbama. Njima se nastoje oživetiti alternativni oblici okončanja krivičnog postupka što donosi mnogo povoljnosti po samog okrivljenog i po njegovo porodično okruženje (npr. odsustvo stigmatizacije koju sa sobom nosi izdržavanje kazne zatvora). To je naročito slučaj u državama u kojima običajno pravo i tradicionalni način uređenja porodičnih i društvenih odnosa imaju prevagu nad savremenim načinom života i rada ljudi.

Procesne pretpostavke i uslovi za sklapanje nagodbe

Libijsko zakonodavstvo se bazira na kombinovanom sistemu podizanja optužnice i vođenja istrage. Javni tužilac ima nadležnost da sprovodi istragu, tako što pokreće slučaj i preduzima istražnu proceduru, koja služi za utvrđivanje istine. Zato javni tužilac učestvuje u krivičnom slučaju i ostvaruje jednu od dve uloge:

- da odluči da slučaj podnese nadležnom sudu ili
- da odluči da ne podigne krivičnu optužnicu, pri čemu se primenjuje pravilo da onaj ko sprovodi istragu ima i moć da o tome odlučuje.

mučenje zatvorenika u improvizovanim pritvorskim jedinicama širom zemlje, prinudno raseljavanje stanovništva. Vođe milicijskih grupa u Libiji zahtevaju od novih vlasti garantovanje imuniteta za sve zločine počinjenje tokom pobune 2011. godine. U određenoj meri to su i dobili Zakonom 38, koji je izglasan u maju 2012. godine i koji garantuje amnestiju za sva dela počinjena za „dobrobiti revolucije” bilo da su to dela vojske, milicijskih grupa ili civila. Ovaj zakon je očigledno u suprotnosti sa konceptom uspostavljanja ljudskih prava. Kritičari ovog zakona pozivaju da se iz njega izuzmu svi oni koji su počinili ozbiljne zločine, kao što su ubistva mučenja, silovanja, namerna proterivanja “: u: Libija – ljudska prava. (2015 Januar 10). Preuzeto sa: <http://www.apc-cza.org/fr/libija-ljudska-prava.html>

Odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja je jedna od sudskih odluka koja se može doneti u toku glavnog pretresa. Ovu odluku izdaje istražni organ koji je odlučio da nema osnova neophodnih za pokretanje krivičnog postupka zbog nekog od razloga propisanih zakonom.² Tako je zabranjeno bilo kakvo novo gonjenje ukoliko se nisu pojavili novi dokazi koji bi opravdali ponovno pokretanje istrage.³

Razlog za nepreduzimanje krivičnog gonjenja mora biti eksplicitan.⁴ Između ostalih, ovu odluku može doneti i onaj ko sprovodi istragu u toku samog trajanja istrage. Odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja je jedna od najvažnijih odluka koja se donosi tokom glavnog pretresa. Ona se izdaje od strane istražnih organa, nakon pregledanja optužbi i istraživanja slučaja, kojima je dopušteno da na osnovu informacija i dokaza procene kakvu meru treba preduzeti, bilo u korist optužnice, bilo u korist optuženog. U slučaju da razlog zbog koga se preduzima nije validan, predlaže se da se krivični postupak iznese pred sud. Jedna od najznačajnijih posledica ove odluke je njena obavezujuća priroda u smislu sprečavanja preduzimanja bilo kakvih naknadnih mera ili ponovnog pokretanja istog postupka oko kojeg je doneta, ukoliko su strane spora, predmet i razlog oko kojeg je pokrenut isti. Ova odluka postaje pravosnažno obavezujuća odmah po donošenju, u svakom slučaju i bez obzira na to da li su razlozi zbog kojih je doneta zakonski ili pragmatični. Ipak, ta obaveza je privremena i može biti oborena, ukoliko se dogode neki od razloga za ukidanje ove odluke: pojavljivanje novih dokaza, poništavanje od strane javnog tužioca, ulaganje i prihvatanje žalbe. Time se ukida prepreka koja je zaustavljala tok postupka i dozvoljava preduzimanje ne samo istražnog postupka, već i upućivanje optuženog nadležnom sudu. Ali kada se takva odluka donese, postaje obavezujuća i sprečeno je njeno opovrgavanje ili podizanje optužnice po drugi put nad istim osumnjičenim, ukoliko je reč o istom incidentu oko kojeg je prvobitno podignuta.

Pored toga što je libijsko zakonodavstvo utvrdilo uslove i razloge zbog kojih javni tužilac može da odluči da preduzme odluku o nepreduzimanju krivičnog gonjenja, glavni razlog leži u prirodi libijskog društva i njegovih porodičnih i plemenskih veza, pri čemu su sklapanje nagodbe i odustajanje oštećenog od svojih prava od posebnog značaja. Stoga je ovakva odluka osnovni i neophodni rezultat nagodbe, koju pojedinci sklapaju prilikom sporova i sukoba koji su se među njima desili. Ako se sukob nastavi, uprkos

² Abulsitar, F., (2010). *Šarah qanun al-ijra'at al-jana'iyā*, Kairo, Dar al-naħd, str. 282.

³ Stefani, G., Levasseur, G., Bouloc, B., (2004). *Procédure pénale*, Paris, p. 571.

⁴ Član 278 i član 376 Zakona o krivičnom postupku Libije (donet 1970. godine a poslednji put izmenjen 1984. godine).

odricanja oštećenog od svog prava, zagarantovanog sklapanjem nagodbe, to je štetno po društvo i uzrokuje gnev i mržnju među ljudima. Libijsko zakonodavstvo je sve to razmotrilo i učinilo odluku o nepreduzimanju krivičnog postupka rezultatom izmirenja i pomirenja u krivičnim sporovima. U drugim slučajevima, postoje određene situacije i razlozi oko kojih može da se preduzme odluka poput ove.

U narednim odeljcima, predstavice sledeće situacije zbog kojih je predviđeno donošenje odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja:

- Šta je odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja,
- Razlozi za donošenje odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja,
- Zakonske posledice odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja.

Pojam i značenje odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja

Pojam odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja u libijskom krivičnom zakonodavstvu i pravnoj teoriji ima drugačije značenje u odnosu na uporedno zakonodavstvo. Tako je zakonska definicija odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja određena kao odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja iz određenih razloga, uz određene posledice. Međutim, ova definicija ne odražava u potpunosti suštinu ovog krivično-procesnog instituta. Zato su u islamskom pravu uloženi napor za definisanje ove odluke, prema sledećem:

- Prvo viđenje: Sudska odluka spada u odluke koje se mogu doneti u toku glavnog pretresa. Nju izdaje neki od istražnih organa, radi sprečavanja podizanja optužnice pred Prvostepenim sudom.⁵
- Drugo viđenje: Prema mišljenju egipatskog islamskog prava, to je sudska odluka koju izdaje istražni organ, zbog odluke da ne postoje neophodni osnovi za pokretanje krivičnog postupka zbog nekog razloga.⁶
- Treće viđenje: Treće viđenje je usmereno ka tome da je to privremena odluka o nepodizanju optužnice pred sudom, usled nedostatka osnova dovoljnih za njeno pokretanje. To znači da slučaj nije zaključen, kao i da ne ostavlja posledice, kao što je izricanje krivične presude, već je tok slučaja privremeno zaustavljen, sve dok ne istekne nakon okončanja određenog vremenskog perioda ili se ne pojave novi dokazi, koji bi opravdali ponovno otvaranje istrage.⁷

⁵ Odredba 31.03.1985. Odredbe Kasacionog suda u Tripoliju 33, br. 21, str. 271.

⁶ Vrhovni sud u Tripoliju, odluka br. 163/26.

⁷ Al-Garib, M., (2008). Mabadi' al-ijra'at al-jana'iyā, Kairo, Dar al-iman li al-tibaa, str. 393.

Odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja treba da bude utvrđena pismeno. Sačinjeni zapisnik se smatra dokazom te odluke.⁸ Nadalje, odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja treba da bude jasna, to jest da nema koristi od rezultata, kao i da je izuzetno može doneti istražni organ. Posledice ove odluke su neizbežne i neophodno je da se postupak zaustavi.

Zakon je ograničio uzroke zbog kojih se treba doneti odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja. Oni su utvrđeni u odredbi člana 209 Zakona o krivičnom postupku: „Ako javni tužilac nakon glavnog pretresa smatra da treba da donese odluku o nepreduzimanju krivičnog gonjenja... treba da obrazloži razloge na osnovu kojih je tu odluku zasnovao”.⁹ Uzroci za donošenje ovakve odluke smatraju se garancijom dobrog sprovođenja pravde. Oni pomažu istražnom organu da prouči činjenice o slučaju i sprovede zakon. Nakon toga, može se proglasiti odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja. To je osnovna procedura koja treba da se sprovodi prilikom donošenja bilo kakve presude ili sudskih odluka, među kojima je i odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja. Strane sukoba, naravno, treba da budu svesne te odluke, kao i odustajanja od tužbe, kako bi dobili svoje pravo na ulaganje žalbe.

Zakon je saopštavanje odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja ostavio na raspolaganje čak i privatnom tužiocu, kao građansko pravo, jer to ide njemu u korist (tužiocu se saopštavaju njegova građanska prava, a ako ovaj premine, o tome se obaveštavaju njegovi naslednici).¹⁰ U tekstu člana 209, stavu 3, stoji da „on treba da saopšti odluku o nepreduzimanju...“, stoga je zakonodavstvo odlučilo da se saopštenje odluke o nepreduzimanju krivičnog postupka mora doneti kao presuda doneta od strane sudova.

Razlozi za donošenje odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja

U odredbi člana 154 Zakona o krivičnom postupku, navode se ovlašćenja javnog tužioca: „Ako javni tužilac smatra da incident nije kažnjiv zakonom ili da ne postoji dovoljno dokaza protiv osumnjičenog, on donosi odluku o nepreduzimanju krivičnog gonjenja“. Iz toga sledi da je ova odluka doneta na zakonskim osnovama, zbog razloga navedenih u članu 154, u kome je propisano: „Ovaj incident nije kažnjiv zakonom“, ili iz objektivnih razloga, kao što su nedostatak dovoljnih dokaza protiv osumnjičenog u tom incidentu. Tekst istog člana, takođe, napominje da ovu odluku može doneti javni tužilac, ali u tom slučaju nije ni na koji način ograničio razloge zbog kojih se donosi,

⁸ Član 154 Zakona o krivičnom postupku Libije, koji spada u članove koji uređuju ovu odluku 209.

⁹ Član 209 Zakona o krivičnom postupku Libije.

¹⁰ Član 154 Zakona o krivičnom postupku Libije.

već je utvrđeno da „ako javni tužilac nakon istrage utvrdi da ne treba da se pokrene krivični postupak, on donosi ovu odluku“.¹¹

Na javnom tužiocu je da ovu odluku donese na zakonskim i objektivnim osnovama. Na njemu je, takođe, da naredi nepreduzimanje krivičnog gonjenja iz posebnih objektivnih razloga, kao što je taj da neki incidentnog gonjenja značajan kao drugi incidenti koji su zakonom kažnjivi. Dakle, javni tužilac ima nadležnost da tokom glavnog pretresa odluči da ne treba da se nastavi sa krivičnim gonjenjem iz razloga koji nisu u vezi sa zakonom ili dokazima, ili iz dostupnih činjenica iz kojih je jasno da incident nije ozbiljan. Takođe, može doneti ovu odluku u slučaju sklapanja nagodbe između strana sukoba, kao i ako je šteta naneta zločinom zanemarljiva ili iz obzira prema rodbinskim vezama strana koje su u sukobu, ili nekih drugih razloga, koje javni tužilac sam može da proceni.¹² Razloge zbog kojih se donosi ovakva odluka možemo podeliti na: zakonske i objektivne.

Zakonski razlozi, na osnovu kojih se donosi odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja, postoje ako istražni organ vidi da incident o kome se radi nije kažnjiv zakonom, tj. ne spada u krivična dela, što je u zakonu formulisano kao „incident koji nije kažnjiv zakonom“. Prema odredbi člana 154 Zakona o krivičnom postupku, kao neki od razloga zbog kojih je dozvoljeno odbacivanje tužbe, navode se kontraindikacije o odgovornosti za krivično delo ili nepostojanje kazne za njega. Dakle, to je u zakonu formulisano kao incident koji nije kažnjiv zakonom ili koji ne spada u krivična dela, a takođe su obuhvaćeni i neki razlozi za obustavu krivičnog postupka. Krivični postupak može biti obustavljen iz bilo kog razloga, bilo da se oni odnose na posebno krivično delo ili na opšte.¹³ Posebni razlozi za obustavljanje krivičnog postupka su: odustajanje od tužbe za krivična dela oko kojih je zakon propisao pokretanje krivičnog postupka u slučaju podnošenja žalbe. Opšti razlozi su: smrt optuženog, amnestija od krivičnog dela, prekoračenje ili isticanje određenog vremenskog perioda, konačna presuda.

Objektivni razlozi nisu izvedeni na osnovu nevalidnosti incidenta, nesigurnosti u proceni počinitelja ili nedostatku dovoljnih dokaza. Ovi razlozi se navode od strane javnog tužioca ili istražnog sudije, pri čemu javni tužilac ipak ima veća ovlašćenja, jer u njegovu nadležnost ulazi i drugi razlog, a to je beznačajnost incidenta, to jest ako je incident možda kažnjiv zakonom, ali

¹¹ Član 209 Zakona o krivičnom postupku Libije.

¹² Hijazi, A., (1992). Sulta al-niyaba al-ama fi hifzi al-awraq wa al-amr bi al-awjah li iqama al-da-awa al-jina'iya: doktorska disertacija, Pravni fakultet, Kairski univerzitet, str. 493.

¹³ Salama, M., (2005). Qanun al-jira'at al-jina'iya mualaqan alayha bi al-fiqh wa al-qada, Kairo, Maktaba rijal al-qada, str. 163.

on smatra da je neadekvatno da se sa postupkom nastavi, jer je pronašao okolnosti koje umanjuju ozbiljnost incidenta.¹⁴ Ovo se uglavnom dešava nakon okončanja bilo kog incidenta nagodbom ili odustajanjem oštećenog, vodeći računa o društvenim vezama među pojedincima jednog društva koje zakon štiti. Zakon jasno navodi objektivne razloge za donošenje odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja, a to su: nedostatak dovoljnih dokaza, nevalidnost incidenta, nepoznati počinitelj, nedovoljan značaj.¹⁵ To znači da kada ne postoji dovoljno dokaza da se osumnjičeni osudi ili se incident ne može svrstati ni u jedan zločin, ili se pak ne mogu objasniti okolnosti incidenta, kao u slučaju kada je počinitelj nepoznat, pa je postupak usmeren protiv nepoznatog počinioca ili je incident beznačajan, tada istražni organi donose ovu odluku, čak iako je incident podložan kazni, a jasno je da je od malog značaja ili da uopšte nema značaja ili u slučaju da sukobljene strane sklope nagodbu.¹⁶

Zakonske posledice odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja

Odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja ne podrazumeva i obustavu postupka, već se tok krivičnog postupka zaustavlja, a ako se pojave novi dokazi ili ako se ova odluka otkáže od strane koja ju je donela ili od strane javnog tužioca, menjaju se okolnosti slučaja i dozvoljava se ponovno pokretanje postupka. Donošenje odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja proizvodi i druge posledice, kao što je obavezno puštanje osumnjičenog ukoliko je bio u zatvoru u vreme kada je odluka doneta u njegovu korist.¹⁷

Zakonske posledice odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja možemo označiti kao:¹⁸

- Zaustavljanje toka krivičnog postupka,
- Oslobođanje uhapšenog (osumnjičenog).

Ukoliko se donese odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja, istražni organi ne smeju ponovo pokrenuti ili preduzeti bilo kakav istražni postupak a ako je greškom pokrenut postupak pred pravosuđem, onda se ne sme prihvatiti. Pri čemu privatni tužilac i dalje ima svoje građansko pravo da

¹⁴ al-Šawi, T., (1954). *Fiqh al-ijra'at al-jina'iyā* (prvi deo), Kairo, Dar al-kitab al-arabi, str. 77.

¹⁵ Članovi 154-209 Zakona o krivičnom postupku Libije.

¹⁶ Ganim, G., (2009). *Al-wajiz fe šarah qanun al-ijra'at al-jina'iyā*, štampa univerziteta „Jamia al-mansura“, str. 116.

¹⁷ al-Hadi, A., (2011). *Šarah al-qawaid al-ama li al-ijra'at al-jina'iyā fi daw' ahkam al-qanun 145 li sana 2006 wa al-qanun al-raqmāy 74 wa 153 li sana 2007*, Al-nahda al-arabiya, str. 310.

¹⁸ al-Majali, N., (1986). *Al-qarar bi al-awjah li iqama al-daawa al-jina'iyā*, doktorska disertacija, Pravni fakultet, Univerzitet Ayn šams, str. 402.

pokrene krivični postupak direktno pred krivičnim pravosuđem.¹⁹ Što se tiče uhapšenog (osumnjičenog), donošenjem odluke o nepreduzimanju krivičnog gonjenja obavezno se ukida njegov pritvor, što je u zakonu formulirano kao njegovo oslobađanje, to jest da se on pušta iz pritvora čim doneta odluka postane pravosnažna.²⁰

Zaključak

Odluka o nepreduzimanju krivičnog gonjenja je jedna od najozbiljnijih odluka koja se donosi tokom glavnog pretresa. Ovu odluku donosi istražni organ, nakon pregleda optužbi i istrage, tako da može da proceni da li su informacije i dokazi dovoljni za preduzimanje mera, bilo u korist optužnice, bilo u korist optuženog. Takođe, isti organ može da odluči da konkretni slučaj nije validan odnosno pravno valjan, jer je slučaj već izložio pred krivičnim pravosuđem.

Kada istražni organ donese odluku o nepreduzimanju krivičnog gonjenja, postupak se zaustavlja u fazi u kojoj se nalazi i njegov tok se ne može nastaviti pod istim okolnostima. Osumnjičeni se oslobađa iz pritvora i vraćaju mu se zaplenjene stvari. Jedna od najbitnijih posledica je zakonska obaveza sprečavanja preduzimanja bilo kakve naknadne mere u smislu krivičnog postupka ili ponovnog pokretanja istog krivičnog postupka oko kojeg je ova odluka doneta, pod uslovom da se radi o istom sukobu, slučaju i okolnostima. Ova obaveza se sprovodi odmah po stupanju na snagu, u svakom slučaju i bez obzira na kojim osnovama je odluka doneta, bilo zakonskim ili objektivnim, u šta spada i odluka doneta od strane javnog tužioca o nedovoljnom značaju dela.

Uprkos tome što obavezne posledice stupaju na snagu odmah po donošenju odluke, one su privremene i sklone opovrgavanju, ukoliko se dogode neki razlozi zbog kojih se odluka obara, a koje je zakon definisao kao: „povlačenje novih dokaza, poništavanje od strane javnog tužioca, ulaganje i prihvatanje žalbe“.²¹ U tom slučaju, odluka prestaje da važi, uklanja se prepreka na koju se naišlo u toku postupka i dozvoljava se pokretanje istražnog postupka, a osumnjičeni se sprovodi nadležnom sudu. Međutim, ako je odluka konačna, kao posledica jednog od razloga definisanih zakonom, sprovodi se obaveza sprečavanja ponovnog pokretanja postupka za istog optuženog i za

¹⁹ “Tanjina’i”, časopis sudske prakse u Libiji, 28.12.1993. U: “Majmuaahkam al-naqd”, rubrika 44, broj 194, str. 1271.

²⁰ Zakon o krivičnom postupku Libije.

²¹ Zakon o krivičnom postupku Libije.

isti incident oko koga je ta odluka prvobitno doneta.²² Time je zakonodavstvo ograničilo svoju snagu, osiguralo poštovanje prava i zabranilo podnošenje istog slučaja pred pravosuđe.

Mohamed A. M. Sharef

LLM (Master of Laws)

Alternative forms of concluding a criminal proceedings in legislation of Libya

A b s t r a c t

Alternative forms of concluding a criminal proceedings represent a legal novelty in a number of modern criminal codes in the world. In this regard, Libya joined the countries which had legalized the alternative way of ending a criminal proceedings. In such a way there is achieved a multiple legal effects in the area of respecting fundamental criminal procedure principles, such as: economy, efficiency, equity and others. Although a certain part of the criminal theory challenges this way of concluding a criminal proceedings, there is an opinion prevailed according to which the realization of the aforementioned principles contributes to the timely solution of a certain criminal matters. A prerequisite for such an ending of a criminal proceedings is making a decision concerning the non-prosecution brought by the public prosecutor in order a particular criminal case to be solved in an alternative way (by using a method of settlement). Starting from the previously mentioned facts, the author of this paper has come to an idea the decision on the non-prosecution brought by the public prosecutor to be treated from a theoretical standpoint including, in certain segments, his own experience working as a prosecutor in Libya. In this sense, this paper represents a synthesis of both theory and practice in the light of existing solutions in the Libyan criminal law.

Keywords: *criminal proceedings, failure to prosecution, criminal law, court.*

²² „Tanjina’i“, časopis sudske prakse u Libiji, 19.01.1978. U: „Majmua ahkam al-qanun“, rubrika 29, str. 265.

Literatura

1. al-Šawi, T. (1954). *Fiqh al-ijra'at al-jina'iya* (prvi deo), Kairo, Dar al-kitab al-arabi
2. al-Majali, N. (1986). *Al-qarar bi al-awjah li iqama al-daawa al-jina'iya*, doktorska disertacija, Pravni fakultet, Univerzitet „Ayn šams“.
3. Al-Garib, M. (2008). *Mabadi' al-ijra'at al-jana'iya*, Kairo, Dar al-iman li al-tibaa.
4. Abulsitar, F. (2010). *Šarah qanun al-ijra'at al-jana'iya*, Kairo, izdavDar al-nahda“.
5. al-Hadi, A. (2011). *Šarah al-qawaid al-ama li al-ijra'at al-jina'iya fi daw' ahkam al-qanun 145 li sana 2006 wa al-qanun al-raqmay 74 wa 153 li sana 2007*, Al-nahda al-arabiya.
6. Ganim, G. (2009). *Al-wajiz fe šarah qanun al-ijra'at al-jina'iya*, Univerzitet „Jamia al-mansura“
7. Hijazi, A. (1992). *Sulta al-niyaba al-ama fi hifzi al-awraq wa al-amr bi al-awjah li iqama al-daawa al-jina'iya*, doktorska disertacija, Pravni fakultet, Kairski univerzitet.
8. Odredba 31. 03. 1985. *Odredbe Kasacionog suda u Tripoliju* 33, br. 21.
9. Salama, M. (2005). *Qanun al-ijra'at al-jina'iya mualaqan alayha bi al-fiqh wa al-qada*, Kairo, Maktaba rijal al-qada.
10. Stefani, G., Levasseur, G., Bouloc, B. (2004). *Procédure pénale*, Paris
11. Vrhovni sud u Tripoliju, odluka br. 163/26.
12. *Zakon o krivičnom postupku Libije – donet 1970. godine a poslednji put izmenjen 1984. godine*
13. „Tanjina'i“, časopis sudske prakse u Libiji, 19.01.1978. U: „Majmua ahkam al-qanun“, rubrika 29.
14. „Tanjina'i“, časopis sudske prakse u Libiji, 28.12.1993. U: „Majmu aahkam al-naqd“, rubrika 44, broj 194.
15. *Libija – ljudska prava*. (2015 Januar 10). Preuzeto sa: <http://www.apc-za.org/fr/libija-ljudska-prava.html>